

Chambre des Représentants

Kamer der Volksvertegenwoordigers

20 DÉCEMBRE 1945.

PROJET DE LOI

complétant l'article 9
du Code Pénal (1).

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (2)

PAR M. HEUSE.

MESDAMES, MESSIEURS,

Le projet dont votre commission a été saisie est provoqué par de tragiques circonstances : l'obligation d'appliquer les articles 8 et 9 du Code pénal. Cette nécessité a provoqué de la part de votre commission unanime, l'expression du regret de devoir légiférer à propos de l'exécution des sentences prononçant la peine de mort. Ses membres ont marqué leur antipathie pour cette peine d'un autre âge tout en reconnaissant que pour châtier les crimes contre la Patrie, infractions particulièrement odieuses et punir abatteurs et tueurs qui ont sévi, pendant l'occupation, la Justice doit suivre son cours, quelle que soit sa rigueur.

La discussion a provoqué des observations en sens divers. Une loi est-elle nécessaire ? Un simple arrêté royal

(1) Voir :

21 : Projet de loi.

(2) Composition de la Commission de la Justice : MM. Joris, président; Carton de Wiart, De Winde, du Bus de Warnaffe, Geuens, Huart, Kluykens, Koelman, Maes, Mignon. — Bohy, Collard, Craeybeekx, Gruselin, Hossey, Soudan, Vranckx. — Devèze (M.), Heuse, Tahon, Van de Wiele. — Lahaut.

20 DECEMBER 1945.

WETSONTWERP

tot aanvulling van artikel 9
van het Wetboek van Strafrecht (1).

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE JUSTITIE (2) UITGEBRACHT

DOOR DEN HEER HEUSE.

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Het ontwerp dat bij uw Commissie werd aanhangig gemaakt heeft zijn ontstaan aan tragische omstandigheden te danken, voortvloeiend uit de verplichte toepassing van artikelen 8 en 9 van het Wetboek van Strafrecht. Die noodzakelijkheid heeft, vanwege uw eenparige Commissie, de uitdrukking uitgelokt van het leedwezen, wetsbepalingen te moeten goedkeuren naar aanleiding van de uitvoering van uitspraken tot de doodstraf. Haar leden hebben hun weerszin uitgedrukt voor deze straf uit vroeger tijden, hoewel zij aannemen, dat voor de bestraffing van de misdaden tegen het vaderland, inbreuken die bijzonder hatelijk zijn en van de moordenaars die onder de bezetting ongestraft hun vuig werk verrichtten, het Gerecht, hoe streng het ook weze, zijn loop moet volgen.

De behandeling heeft tot opmerkingen in uiteenlopenden zin aanleiding gegeven. Is er wel een wet nodig ? Zou

(1) Zie :

21 : Wetsontwerp.

(2) Samenstelling van de Commissie voor de Justitie : de heeren Joris, voorzitter; Carton de Wiart, De Winde, du Bus de Warnaffe, Geuens, Huart, Kluykens, Koelman, Maes, Mignon. — Bohy, Collard, Craeybeekx, Gruselin, Hossey, Soudan, Vranckx. — Devèze (M.), Heuse, Tahon, Van de Wiele. — Lahaut.

G.

ne suffirait-il pas ? Un règlement serait sans caractère obligatoire, une circulaire ministérielle est impossible à cause de la séparation des pouvoirs.

« Monsieur le Ministre de la Justice a exposé les difficultés qui surgissent quand il faut procéder à l'exécution d'un condamné. Il existe un règlement, mais il ressort des débats que son application n'est pas uniforme et qu'il se crée des usages différents, dans chaque auditoir militaire. Le moment où doit être faite aux condamnés l'annonce de l'heure fatale doit être rapproché autant que possible de l'instant de l'expiation. La publicité doit être modérée car il ne peut être question d'offrir aux curieux de spectacles dramatiques, le sinistre attrait d'une exécution. Les journaux doivent s'abstenir de toute publicité photographique. Quand il s'agit d'une exécution par les armes, le feu doit être commandé à la muette et non oralement.

Un membre craignait que le mot « conditions » ne permît au ministre de la Justice de modifier le genre de supplice dont il est question à l'article 8 du Code pénal. Votre commission a eu tous ses apaisements à cet égard.

Un autre membre estimait que le projet de loi aurait dû concerner l'article 8 du Code pénal. Ce point de vue a été abandonné après les explications ministérielles.

Enfin l'accord s'est fait sur le désir de voir respecter la dignité humaine du condamné surtout à partir de l'instant où celui-ci est avisé du rejet de son recours en grâce.

L'article unique du projet a été adopté par 7 voix contre 4 et une abstention.

Le Rapporteur,

H. HEUSE.

Le Président,

L. JORIS.

een eenvoudig Koninklijk besluit niet volstaan ? Een reglement zou niet van dringenden aard zijn en een ministerieel rondschriven is onmogelijk wegens de scheiding van de machten.

De heer Minister van Justitie heeft een uiteenzetting gegeven van de moeilijkheden, die oprijzen wanneer men tot de terechtstelling van een veroordeelde moet overgaan. Er bestaat een reglement, maar uit de bespreking blijkt, dat het niet eenvormig wordt toegepast en dat van elkaar afwijkende gewoonten in elk krijgsauditoir ontstaan. Het oogenblik waarop aan den veroordeelde moet aangekondigd worden, dat zijn laatste uur geslagen is, moet zoo dicht mogelijk bij het oogenblik van de uitboeting gebracht worden. De ruchtbaarheid moet binnen zekere perken blijven want er kan geen sprake van zijn bij diegenen die belust zijn op dramatisch vertoon, de akelige nieuwsgierigheid van een terechtstelling te voldoen. De dagbladen moeten zich onthouden van elke photographische publiciteit. Wanneer het over een terechtstelling met de wapens gaat, moet vuur bevolen worden op een teeken en niet bij mondelijk bevel.

Een lid vreesde, dat het woord « voorwaarden » aan den Minister van Justitie zou toelaten den aard van terechtstelling, waarvan sprake in artikel 8 van het Wetboek van Strafrecht, te wijzigen. Uw Commissie werd hierover volledig gerust gesteld.

Een ander lid was van oordeel, dat het wetsontwerp op artikel 8 van het Wetboek van Strafrecht had moeten slaan. Van dit standpunt werd, na de uitlegging door den Minister gegeven, afgezien.

Ten slotte, was men eenstemmig om te wenschen dat men de menschelijke waardigheid van den veroordeelde zou eerbiedigen, vooral van af het oogenblik, waarop hem mededeeling wordt gedaan, dat zijn genadeverzoek werd verworpen.

Het eenig artikel van het ontwerp werd met 7 stemmen tegen 4 en 1 onthouding aangenomen.

De Verslaggever,

H. HEUSE.

De Voorzitter,

L. JORIS.